

Preliulu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a in lăintrulu monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. s'eu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. s'eu 11 franci; — numeri singuratici se dau cãte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Ori-ce inserate, se platescu pe serie s'eu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare cãte 7 cr., la adou'a si a trei'a cãte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.
Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adresate de a dreptulu la Redactiunea Diariulu Observatoriulu in Sibiu.

Nr. 3.

Sibiu, 10/22 Ianuaru 1879.

Anulu II.

Romani'a si Russi'a.

(Urmare si fine.)

VI. Invasiunea trupeloru russesci inainte de a trece conventiunea si prin camerele Romaniei, proclamatiunea, despretiulu ce aratã muscalii cãtra tiãra, guvernul si Domnu, au produsu in Bucuresti iritatiune mare. Romanii incepura se vedea mai limpede si se se convinga, cã in adevèru tractatele de confederatiuni inchiaiete de cei mici cu cei mari si tari, sunt nesigure. De altumentrea care tractate sunt sigure? Nici unele, sau celu multu acelea, care sunt tinute si respectate de frica reciproca. Acuma romaniloru le mai remase, ca pe viitoriu se faca apellu la lealitatea si cavalerismulu imperatulu Russiei. Mai tardiu s'a vedutu, cã si a cea speranta a fostu cu totul desiãta.

Inte acestea Romani'a — oficiale, adeca gubernulu si organele sale au crediutu, cã binele patriei ce deocamdata, cã conventiunea inchiaietã cu Russi'a se fia executatã cu fidelitate, ceea ce s'a se intemplat in consciintã. Muscaliloru inse nu le pasatu de conventiune. Plansorile venia din tãtã partile asupra brutalitatiloru armatei, comandatele supremu inse respundea, cã elu nu avuse timpu se informie pe generali si coloneli despre inchiaierea conventiunii. Dara si mai tardiu, unele puncte ale conventiunii au fostu calcate de cãtra muscali fora picu de scrupolu, precum de es. legea monopolulu de tutunuri. Celu care le calcã, era n lini'a prima insusi fratele imperatulu.

Cu tãtã acestea, romanii primira pe tiãrulu Alexandru II in patri'a si capital'a loru in modu fãrt straluitu si chiaru simpaticu, laudandu intieptiunea, bunatatea, generositatea si iubirea lui de dreptate. Nimicu nu le-a folositu, ci au trebuitu se audia fãrt pucinu din gur'a muscaliloru dicãndu-li-se aratu: Suntemu decisi se ve luamu Basarabi'a. Adecã acãsta era calea muscaliloru care'i ducea preste Dunare, cã se spoliedie mai antaiu pe romani. Asia fu platita politic'a romanã de sentimentalitate. Atunci inse romanii isi resfransera manecile ana in cote si in Maiu 1877 proclamara in unanimitate independenti'a patriei loru fora a mai inreba, pãtã a diecea òra pe Europ'a si cu atãtu nai pucinu pe Russi'a. Acelu pasu decisivu ilu facura romanii cu atãtu mai virtosu, cã ei isi castigasera informatiuni positive si exacte despre scopulu Russiei de a face din cestiunea independentiei Romaniei unu obiectu de specula, cã se dica adeca la timpulu seu: Ve recunosc independenti'a, ve iau inse cã pretiu alu bunavointiei mele Basarabi'a. In acelea momente muscalii se simtirea pacalitã reu de cãtra romani si in quartirulu generalu m. duce Nicolae si generalii nu'si mai putea ascunde mani'a loru. De aci se esplicã si tonulu mojicescu alu notei amerintiãrtorie esite din pen'a consiliariulu de statu Nelidoff. Cei carri cunosc tãtã antecedentele, sciã bine, cã proclamarea de independentia nu era indreptatã contra Turciei, ci contra Russiei.

In acelea dile inse muscalii era siguri de victori'a loru; de aceea ei refusã ori-ce cooperatiune militara a romaniloru, era Nelidoff dise curatu, cã pasulu celu de antaiu alu Romaniei preste Dunare desfiintieã conventiunea. Gubernulu romanescu érasã credea, cã participandu la acea campania, va castiga unele folose sigure pentru tiãra; voiã inse a conserva in totu casulu individualitate armatei romanesci. Diplomati'a ruscesca specularã si asupr'a acelei dorintie, cã in casu de asia, se o pãtã pune de conditiune, buna òra camu asia: Ve lasamu se participati la campania preste Dunare, sub conditiune inse, cã se stergemu din conventiune punctulu ce ve asigura integritatea teritoriulu vostru.

Asia stã caus'a Romaniei facia cu Russi'a, pre candu capritios'a Bellona isi intãrse dintr'odata faci'a de cãtra armat'a ruscesca. In Asi'a si in Europ'a muscalii batuti infricosiatu, catastrofã cea mai cumplita si rusinosã se pãrea a fi la usia. In acelea momente de periculu supremu, pre candu armat'a ruscesca fugã mancandu pamentu de inaintea

lui Osman pasia si pre candu insusi tiãrulu era in periculu de a cadé in captivitate turcesca, in quartirulu seu generalu comandantii isi aduserã aminte de armat'a romanãca, batjocorita si urgisita de ei. Atunci fu candu marele duce Nicolae ca comandante supremu telegrafã principelui Carolu I urmatãrtoriele cuvente in veci memorabili: „Veniti in ajutoriulu nostru, treceti Dunarea „pe unde voiti dumneavãstãra, cum voiti dvãstãra, „sub ce conditiuni voiti, numai se veniti iute, cã-cu „Turcii ne cufunda“.*) Romanii, totu ei generosii, alergara intru ajutoriulu muscaliloru strimtorati, fãrtã a le pune nici-o conditiune**). Romanii adeca era convinsi, cã prin acelu actu cavalerescu si de raru devotamentu, voru fi in stare se exercitedie òresicare presiune morale asupr'a Russiei si se o siléscã in modulu acesta, cã se tina de sacra conventiunea din 16 Aprile 1877. Romanii s'au batutu la Plevna pentru independenti'a si integritatea teritoriulu loru, nu contra turciloru, ci candu cauti bine, contra russiloru.

Aci ne permitemu a reflecta pe eminentele auctorulu alu memorandumulu la unele adevèruri cunoscutu si dsale fãrtã bine. La casulu trecerei armatei romanesci preste Dunare se pãtã aplicã preã bine fabul'a Lupulu si Barz'a (ciconia), candu acãsta rogata de lupu, ajutatã de gãtulu seu celu lungu, îi scãse osulu ce'i stetese in gãtleju, era candu isi ceru onorariulu de medicu, lupulu îi dise: se'mi multiamesci cã nu'ti remase gãtulu intre falcile mele. Mai avemu inca si alta inventiatura milenaria, hereditatã prin tãtã generatiunile, cã adeca cei mari si tari se supara fãrtã, ori-candn cei mici le aducu aminte de vreo binefacere sau ajutoriu ce le voru fi facutu acestia. Ajutoriulu datu de cei mici la cei mari, acestora le place a'lu numi datoria; din contra, ceea ce facu ei pentru cei mici, numescu gratia. In fine, classic'a sententia a lui Tacitus: Id proprium est ingenii humani, odisse quem laesis, se pãtã aplica preã bine si la relatiunile mai noue din Romani'a si Russi'a, precum si la nenumerate casuri din viata privata, pentru-cã in adevèru asia este: Celu care te-a vetamatu pe tine de mãrtã, totu elu te uredie de mãrtã, candu dupã legile moralei si ale umanitatiei ar urma, cã elu se ti se rãge de ertare. Pe romani îi uredie totu, pentru-cã totu 'iau vetamatu de nenumerate-ori si in mii de moduri. In dilele nãst're ur'a contra poporulu romanescu deveni cu atãtu mai intensiva si inversiunata, cu cãtu elu face progresse mai frumãse pe calea civilizatiunii. Acestea progresse sunt calificatã ca hostilitate, prin urmare cã unele ce aru meritã ura si persecutiune. Curatu s'a scrisu si cititu, de es. aici in Transilvani'a, chiaru si in Septembrie anulu trecut: „Nu voimu se audimu de cultura si civilizatiune romanãca, nici nu potemu suferi cã sciintiele se se cultivate in limb'a romaniloru.“

Restulu Memorialulu este una critica apriga a tractatulu de St. Stefano, scrisã din punctu-de vedere nationale romanesc, cum si europénu; dara parte mare din argumentele aduse fiindu cunoscutu din alte publicatiuni, noi inchiaiemu cu atãta escerpotele si comentariile nãst're, de a caroru repetire amu dorã cã se nu mai avemu trebuintia, ne tememu inse cã o vomu mai avea.

Care a fostu portarea serbiloru cu romanii din Banatu si din alte tinuturi?

(Urmare.)

Tendenti'a de desnacionalizare si respective a elementulu romanu n'a succésu serbiloru nici in

*) In textulu originale: „Venez, à notre secours, passez le Danube où Vous voulez, comme Vous voulez, sous quelles conditions que vous voulez, mais venez vite, car les Turcs nous abiment.“

**) Generositatã! Da, curatã asia facura si romanii de dincãce in a. 1848 cãndu era pãci cã se se pãrtã Transilvani'a, ei se aruncara cu micu cu mare intre sabii, glontie si flacari, fãrtã nici-o conditiune. Asia si in anulu 1863/5 candu cu cestiunea integritatii monarchiei, au mersu unde au fostu chãmatã, érasã fora conditiuni.

butulu celoru mai crãncene terorisari comise facia de romani; precum asemene tendentia de germanisare n'a succésu nici nemtiloru, si precum dãra va ferã bunulu Ddieu cã se nu le succeda nici compatriotiloru unguri, astadi domni preste tãtã celelalte nationalitati din acãsta patria comuna.

Au fostu ce e dreptu, multi dintre carturarii romani momiti, sedusi si prinsu in cursele serbiloru de a-si schimosi numele orginei familiei romanesci, acatiandu-i terminatiunea serbãca, d. e. Albu trebuiã se-si acatia unu „ici“ ca se fia Albiciu; Arsa in Arsici; Barbu in Barbuloviciu; ma pãna la ridiculu pre bietulu Ciuparvica ilu facea Ciupercovicu; pre Furcu in Furcovicu, din Pascu — Pasculovicu s'eu Paschievicu, — si din Ursu — Ursovicu, — si asia mai departe, pãna si pre Olariu ilu silira a-si scrie numele Olarovicu; ér cãti nu se supuneau, vai de capulu loru, cã-cu nu puteau fi popi nici dascalu, sau in alta functiune. De altmintrea raru va aflã omulu si astadi dinte multimea de preoti si alti individi de inteligentia, care se-si mai aiba numele originalu romanescu. Mai toti dupã connume la aparitiune aru fi se fia serbi, ceea-ce inse nu stã: cã-cu dupã faptele loru, totu — cu unele pucine esceptiuni — s'au manifestatu de ceea-ce sunt dela natura si instinctu, adeca romani adevèrati.

Este caracteristica acãsta aparitiune mai vortosu in adunãrile bisericesci „sinãde, congresse etc., candu aude omulu multime de nume serbite, d. e. cum sunt — afara de vr'ò 2—3 inisi, ale tuturoru protopopiloru nostri banatieni, ale caroru simtieminte nationali nu se potu trage la indoãla, de si la unii urmele spiritulu serbescu de servilismu si acum'a totu se mai cunosc, atãtu in familia cãtu si in societate.

La serbiea pretiloru nostri sub timpulu comuniunii ierarchice, au contribuitu mai cu sãma „casatoriele loru cu fiice de ale serbiloru!“ Cei mai multi dintre popii si ici colé si dintre dascalii nostri de pe acelu timpu, constrinsi de impregiurari, si-au luat de socii fete de serbi. In Versietiu pãna la despartirea romaniloru de ierarchi'a vitrega serbãca, era si teologi'a romana coordinatã celei serbesci, unde tenerii nostri resolviti la carier'a preotiesca petreceau trei ani. Se sciã cã in acestu orasiu elementulu serbescu este dominante dela Vladicu pãna la opinã; acolo s'a datu ocazione teologiloru nostri a se asimilã si familiarisã cu coreligionarii serbi, a face cunoscintia cu fiicele loru si ale luã de socie.

Cu aceste casatorii se facea monopulu formale; decã unu teologu romanu au apucatu odata intr'ò familia serbãca a fi in viptu si quartiru, a trebuitu in scurtu timpu se se siléscã a invetiã serbesce. Cãti sunt de aceia, cari candu au intratã in teologia nici unu cuventu n'au sciutu serbesce, dar venindu acasa pe timpulu ferieloru, au suprinsu pre ai sei vorbindu cã la culesulu vieloru in Versietiu, adeca serbesce. Nu e nici o mirare dar, cã multi dintre acei „bogoslvi vlaschi“ — cum îi numeau serbãcele, s'au indulcitu cu spiritulu familiaru serbescu. Absolvendo cursurile teologice, bietulu candidatu de preotia erã si candidatu de mire, cã-cu parintii fetei la cari a locuitu teologulu, mi ti-lu tineau bine de guleru, mergeau la vladic'a si-i descoperiau „cum s'a inchilcitu bogoslvolu cu fic'a loru etc. etc.“

Este de prisosu a mai insirã si alte; destulu cã prin aceste apucaturi si cei mai innocentu au caditu in cursele serbesci, cari cu ori-ce pretiu voiau se 'si marite fiicele dupã popi romanesci. Smeritii vladici îi sprigineau prin intrevenire despoticã, dandu-li bietiloru teologi se pricãpa, cã numai asia 'i va popi, decã voru luã de socii preatari fete serbesci; ér dupã-ce 'si legau capulu cu ele casatorindu-se si se duceau cu rogare la vladic'a se-i popéscã, li se dicea verde: „cã da si mii'a, capeti popi'a cu singeli'a! Asia si nu altcum au fostu pre atunci. Cine se va indo,

i se potu aretá cu degetulu casuri concrete la popi de aceeași sörte, cari si astadi se mai afla in viétia.

Unde a pusu odata o serba pitiorulu într'o familia romanésca, acolo s'a incubatu curendu si spiritulu serbescu, cà-cu serb'a de sí scia romanescu, totusi odata cu capulu nu voiá se scóta unu cventu romanescu din gura, ci conversatiunea cu barbatulu ei erá numai serbésca, se intielege pentru cà in cas'a parintiloru ei nici o vorba buna despre romani nu audisa, ci numai injurii triviale, porecliri batjocuritörice, de care serbii totdeun'a la ori ce ocaziuni isi spurcá gura, cum sunt buna-ora epite-tele de lotru (lopov), hotiu (pustaiea) spendiuratoria (obesieneacu), nimenea (nitcovu) si altele demne de caracterulu loru, si ce a fostu mai dorerosu erá lasítatea si poltronari'a romanului cá barbatu, cà-cu fiindu popa ori dascalu, subordinatu vladicului serbescu, de fric'a urmariloru rele, vrendu nevrendu le suferiá tóte dela o femeia, pre carea séu peca-tele lui, séu sil'a morala iau adus'o in casa, ca se carmuiesca si batjocuresca pre toti membri familiei.

Dorerosu este, cà si astadi, dupa emanciparea nóstra de serbi, se afla unele familii de ale preotiloru si invetiatoriloru romani, unde femeia serba duce rolulu dictaturei in casa si unde limb'a de conversatiune este cea serbésca, adeca a femeiei.

Impregiurarea acésta ne indreptatiesce se credemu, cà capii acestoru familii nu ambla pe petióre bune sanetöse; nu 'si cunosc demnitatea de barbatu si superbi'a nationala. Cunóscemu din contra familii inteligente romane, unde totu asia barbati si-au luatu socii de serbu, dar acelea n'au cutediatu se 'si aróge rolulu de domnia si propagare a limbei serbesci, ci au vorbitu in limb'a barbatului, care a sciutu cum se faca din ea adevrata consorta romana asia, încátu in scurtu timpu s'a manifestatu de cea mai zelósa si brava romana.

Acésta a inghimpatu si suparatu fórté pre serbi; ei nu mai avea ochi buni se védia pre acelea femei; lamentau susu si tare, cà romanii li desnacionalisésca sistematicu secsulu femeiescu, ceea ce ar fi rusine si periclu pentru intrég'a serbime; cà-cu déca li succede romaniloru a renegá ficele serbe, atunci acésta renegare va strabate până si la populu serbescu, pre care hotii de romani ilu voru atrage la sine, si viitör'a generatiune serbésca cu incetulu va peri.

Ur'a si si resbunarea serbiloru asupra romanului ajunse a fi atátu de intensiva, incatu déca vedeau cà ficele loru maritate dupa romani se acomodeza spiritului si datineloru familiei romane, le respingeau si anathemisau batjocurindu-le cu epitétulu de „Vlasc'a puvarca“ — adeca romanescu „imputita romanésca etc.“

Pruncii nascuti din acestea casatorii, de regula se cresceau in spiritulu mamei loru, si devenindu corciture, candu se faceau maturi prin scólele serbesci din Carlovétiu, esiau de acolo serbi mai incarnati decátu cei puritani. Simtiementele nationali romane dela tata se stingeau cu totulu, si déca acela cu timpulu si prin impregiurari se mai poté redestepá in dinsi, se potea considera ca minune.

Omnipotenti'a femeiei de nationalitate straina se manifesta si la alte elemente; asia d. e. este sciutu, cum facu unguróicele unde apuca într'o familia romana, in sinulu careia tocmai asia se transplatéza, víresce si incuiba limb'a si spiritulu magiaru, cá si alu femeiei serbesci. Dar totusi este óresicare diferentia intre acésta analogia. In privinti'a acésta femeia de nationalitate germana este mai toleranta si démna de lauda. Esemple viué ni se aréta in multe familii romane de prin diferite orasie, cum ele, dupa unu timpu scurtu alu casatoriei isi insusiescu cunoscinti'a deplina a limbei barbatului asia, cà invetiand'o cu ajutorulu dictionariului si cu o predilectiune admirabila, o si uséza cu preferintia in conversatiune cu barbatulu si intrég'a familia; pruncii si i cresce in limb'a si spiritulu romanescu. Cunóscemu de acestea femei, aduse cá socii prin tenerii nostri cari au studiatu la universitatile din Germani'a, si acelea se manifesta cu superbia de mame adeverate romane.

Am aretatu numai, cum o faceau si patiau popii nostri romani cu femeile loru serbe; dar se vedemu cum se intemplá asemenea nefericite casatorii si printre populu nostru in acelea comune, unde locuescu mestecati cu serbii.

(Va urmá.)

Revista politica.

Sibiu, 21 Ian. st. n. 1879.

O scire colportata de càtra diariulu „Neues Wiener Tageblatt“ voiesce se scie, ca in consiliulu militarulu s'ar fi decisu, cà in curendu regimentele de linia si de

reserva aflatöre in provinciile ocupate se fia rechiamate in patria si inlocuite prin altele, care inca n'au luatu parte la campania din „Austria noua.“ Intre acele regimente, care voru fi indreptate spre provinciile ocupate se numescu si acelea, care se afla sub comand'a generalatului din Sibiu. Acésta scire, de si nu neasteptata, totusi a facutu o impressiune fórté mare, nu numai asupra cercuriloru curatu militare, daru inca si asupra intregi populatiuni, de órece este cunoscutu, ca regimentele de linia, care se afla garnisonate in Transilvania sunt totu-odata acele regimente, alu caroru districte de recrutare si intregire este marele principatu alu Transilvaniei. Paralelu cu conferintiele consiliului de generali au decursu in Viena si o serie de consiliuri ale cabinetului comunu sub presiedinti'a Maiestatii Sale a Imperatului, la care au luatu parte si ambii prim-presiedinti ai cabinetelor dualistice. Ce se va fi decisu in aceste consiliuri, nu ne este data noue a sci, de aceea ne si dispensamu de a inregistrá tóte acele sciri si combinatiuni vage, care circulédia in press'a ambeloru capitale.

Situatiunea parlamentara este inca totu obscura. Érase se dice, ca dupa ce Reichsratulu din Viena va ratificá tractatul dela Berlinu, ceea ce se asteptá pe diu'a de sambat'a viitöre, se va denumi sub presiedinti'a bar. Depretis, unu ministeriu de functionari superiori, care dupa ce va fi condusu alegerile, apoi va face locu unu ministeriu Hohenzollern.

Diariulu „Deutsche Zeitung“ inregistrandu aceste sciri in revist'a sa din 15 l. c. pentru care a fostu si confiscata, daru pe care o citédia „Pester Lloyd“ Nr. 11 editiunea de séra, din care estragemu si noi pasagiulu de mai la vale, le insotiesce cu urmatórele cuvinte: „Din mai multe parti i se confirma lui „Tagespost“ din Gratz, cà numele noului ministru-presiedinte alu cabinetului austriacu va causá o mare surprindere partidei constitutionale. Cei initiati se ferescu a tradá acestu nume, pentru-cà, precum dicu, publicarea lui prea tempuraria ar potea pune in cestiune existenti'a noului cabinetu. In càtu ne privesce pe noi, apoi acea surprindere anuntata o asteptamu cu mare liniste sufletésca. De si in Austria sunt tóte possibile, daru totusi cercurile competente ar face fórté consultu, cá se se cugete bine mai înainte de a încercá ce surprindere in directiunea unu experimentu federalisticu, de órece poporaloru Austriei inca le ar potea veni gustulu se le faca o surprindere.“

Caracteristice pentru starea actuala a lucrurilor sunt si cuvintele deputatului bar. Walterskirchen, care luandu parte la desbatere asupra tractatului din Berlinu intre altele dice si acestea:

„Eu nu sunt amicu alu absolutismului, daru declaru, cà elu mi-ar convenicu multu mai bine, decátu o astfelu de comedia a unu pseudo-constitutionalismu, care se radiema pe neadeveru si amagire si care isi permite a intrebuintia fatia de propriele corpuri reprezentative nisce maxime, care sunt eschise din relatiunile cu poterile streine.“

In tempulu celu mai scurtu se astépta finalizarea si incheierea definitiva a tractatului de pace intre Turci'a si guvernulu rusescu. Sunt fórté multi, cari se temu cà publicanduse stipulatiunile acelu tractatu, Europa va fi totu asia de multu surprinsa, cá si prin acelea ale tractatului dela San Stefano.

Din Franci'a se semnaléa o crisa de cabinetu, care ar implicá totu-odata si o crisa a presiedintiei republicei. Caus'a se dice a fi diferentiele ce s'ar fi nascutu asupra programei politice intre cabinetulu Du-faure si majoritatea partidei republicane.

Romania.

Diu'a de 1 Ianuariu la Palatu. Luni, diu'a de anulu nou, A. S. R. Domnulu, incongiuratu de cas'a sa civila si militara, la orele 10 si jum. de diminetia, a asistatu la servitiulu divin, oficiatu de I. P. S. S. Mitropolitu Primatu, asistatu de inaltulu cleru, in biserica Mitropoliei, fatia fiindu d-nii ministri, inaltele corpuri si oficiari de tóte gradele.

M. S. R. Domnulu, dupa oficiulu divin, a trecut inaintea trupelor, compuse de detasiamente din tóte corpurile garnisoniei si din guard'a orasianésca urandule „multi ani,“ la care trupele au respunsu prin entusiastu strigari de „se traiésca Maria Sa.“

Dupa defilarea trupelor, Altetiea Sa Regala a mersu in apartamentele Mitropolitului Primatu, unde Inaltu Prea Santia Sa a esprimitu mai anteu felicitarile din partea inaltului cleru, urandu Mariiloru loru Regale ani multi si fericiti. Apoi d. ministru D. Sturdza inlocundu pe d. presiedinte alu consiliului, care se afla in concediu, a rostitu urmatórele cuvinte din partea guvernului;

„Prea Inaltiate Dómne,

„Depunemu la píciórele Tronului Mariei Tale Regale felicitarile nóstre cele mai respectuöse si cele mai calduröse cu ocaziunea inceputului anteiului anu nou in er'a independintiei recuperate.

„Tie, Maria Ta Regala, si generatiuniloru care mai bine de o jumetate secolu au lucratu, datoiesce tiér'a acésta victoria nationala.

„Se traiesci si se domnesci ani multi si fericiti, cá se vedi consolidata pentru totud'a-una renascerea patriei implantandu-se in animele fia-carui cetatienu simtiementulu datoriei si alu devotamentulu celoru mai nemarginite catra tiéra si catra suveranulu ei.“

Inaltimea Sa Regala a bine-voitu a respunde:

„Sunt fórté miscatu de simtiementele calduröse ce 'mi esprimiti. Se dea Dumnedieu cá anulu in care intramu se fia plinu de fericire si de prosperitate pentru scump'a nóstra patria. Ne mai remanu si in anulu acesta multe dificultati de invinsu; inse, unindu-ne cu totii, suntu sicuru ca vomu trece preste densele si

vomu asicuré astu-felu Romaniei o pacinica desvoltare. Comtezu si in viitoru pe concursulu d-vóstre.“

In acea di, unu numeru fórté considerabile de persóne din tóte starile societati s'au grabitu a esprím felicitarile loru catre Altetiele Loru Regale, prin inscriere la Palatu, si o multime de depesie au fostu primite din tiéra si strainetate.

„Romanulu.“

Bucuresci 7/19 Ian. (Estrasu din corespondentia privata.) Din analile societati academiche abia a esitu tom. II pe an. 1877, care e mai voluminosu decátu ori-candu alta-data; audiu inse cà si tom. I din a. 1878 este gat'a. Credu cà lu veti primi si dv. De candu inceputa criticele literarie, incepu si carturarii nostri a se ocupá mai de aprópe de lucrarile societati academiche, alaturea cu sotisele slavistiloru.

In catu pentru decoratiunea

Crucea Elisabeta acordata dómneloru, care au bine meritatu de patria si natune prin ingrigirea si ajutorarea soldatiloru raniti, Monitorulu ofic. publicá a dou'a lista multu mai lunga decátu cea din Decembre. Ne cunoscéndu eu bine si nefindu in stare se alege pe dómnele din partile dv., nu pociu face mai multu, decátu se ve trimitu unu exemplariu, mai alesu cà unele nume mi se paru tiparite reu; dv. le veti rectificá mai usioru. In totu casulu dela dv. sunt prea pucine, candu din Romani'a sunt cu sutele. Mi se spune cà dela dv. nici o dama nu a cerutu decoratiunea asia cum se prevede in statute; si asia câte se coprinde in listele esite pana acuma, au fostu recomandate unele dela Crucea rosia, care se ajutá si cu interesant'a brosiura a dómnei Judita E. Mace-lariu, cunoscuta cá dama plina de ánima si devotamentu, altele au fostu recomandate de càtra unii barbati de acolo, cunoscuti in cercurile superiori ale societati nóstre dupa renumele loru din trecu etc.

(Dela Red.) Pre càtu cunóscemu noi familiile nóstre, aflamu in adou'a lista din „Monitor“ dómne decorate cu Crucea Elisabeta si anume dómnele: Carolin'a soci'a prea démna a protopopulu Símionu Balintu dela Rosi'a din munti. Sevasti'a Jacobu Murasiacu dela Brasiovu (sócr'a maiorului Groza, unulu din eroii dela Plevna). Elen'a, soci'a protopopulu Joanu Tieranu dela Lipova in Banatu. Maria soci'a protopopulu si direct. Joane Hanea, nasc. Badila din Sibiu. Mari'a soci'a propriet. Iliésiu n. Sandoru dela Clusiu. Victori'a C. Juga nasc. G. Baritiu dela Brasiovu. Mari'a soci'a avocatulu Parteniu Cosma, n. Romanu in Sibiu. Aureli'a soci'a propriet. B. Iurca, n. baronessa L. B. Popu din Saraseu in Marmatia. Joana soci'a judecatoriului r. Joanu Badila, n. Dim. Moldovanu, in Sibiu. Ana, soci'a dr. de med. Joanu Moga n. Jacobu Bologna in Sibiu. Domnisió'a Elena, fic'a dlui proprietariu si deputatu diet. Geor. Popu in Basesci (Ilyésfalva, comit. Selagiului). Dómna Proca din Rosnovu (numele din botezu din eróse este omisu). De va fi remasu vre-unu nume din acésta lista pentru necunóscerea familiiloru respective, nu potemu se scimu. Rectificari primimu cu tót placerea.

Corespondentie particulare ale „Observatoriului“.

Sibiu, anulu nou 1879. In adunarea gen. Assoc. transilvane tienie anulu trecut la Simleu dupa cum se scie, s'a decisu sistarea foiei Asociatiunei, cu adausulu, ca pe viitoru se appara in alta forma, nu in cea de pana acum. Pána candu deci publiculu va fi in placut'a positiune d'a se informá despre agendelu Comiteturu din organulu propriu alu Asociatiunei, nu va fi de prisosu a raportá despre unele lucrari de inportantia ale comitetului.

Obiectele mai insemnate din cele dóue siedintie ultime, tienie la 3 si 11 Ian. au fostu:

a) ajutoriele pentru meseriasi oferite de càtra soc. „Transilvani'a“ din Bucuresci. In urm'a invitare soc. „Transilvani'a“ comitetulu assoc. nóstre a scrisu concursu si dupa aceea a alesu optu elevi de meseria, acordandu fia-caruia câte 25 fl. la anu pe tempulu càtu va servi, cá invetiacele. „Transilvani'a“ pune acum in dispositiunea comitetului sum'a de fl. 400. Intre-candu prin urmare din sum'a acésta, fl. 200 comitetulu decide, cá se se escrie de nou concursu pentru alti optu elevi.

Atragemu atentiunea inteligentiei nóstre de pre la tiéra, cá oferindu-se acésta ocaziune favorabila, se indemne pe tieranii nostri a'si dá copii la totu felulu de meserii, cà-cu „meseria este braciarea de auru,“ dice proverbulu.

b) cestiunea despre espunerea de producte si manufacte cu ocaziunea adunarii generali a assoc., ce se va tienie in anulu acesta la Sighisióra. In urm'a unei hartii adresate comitetulu din partea sub-despartimentulu de acolo, cestiunea se iá la desbatere si previedindu-se piedeci neinvingibili, comitetulu iá concludu, cá espositiunea proiectata se se amane pana la alta adunare, eventualu pana la cea urmatöre tienenda aci in Sibiu.

c) publicarea noului organu alu asociatiunei. Cestiunea acésta este de cea mai mare inportantia. Inainte cu 11 ani, candu aparú „Transilvani'a“ se asigurá redactiunea cu care se insarcinase secretariulu I alu assoc., dlu G. Baritiu, cá materialulu pentru foia va incurge dela membri asociatiunei in abundantia. Cele urmate le scimu. Destulu cà in siedinti'a I nu se poté aduce nici o decisiune in merit, é' in a dóu'a secret. II dlu dr. Hodosiu, fece urmatórea propunere:

1., Foi'a periodica a asociatiunei, previeduta in statute, va purtá titlulu de: „Annalele asociatiunei transilvane pentru litteratur'a romana si cultur'a poporulu romanu.“

2., In aceste Annale se voru publicá:

a) Processele verbali, actele si tóte lucrările adunarei generale, ale comitetului, si ale sectiunilor asociatiunei;

b) Discursurile séu disertatiunile istorice, scientifice si literari ale membrilor, ténute in adunările generale séu in sectiuni; precum si lucrările altoru, cari au btienutu aprobarea asociatiunei, respective a sectiunilor.

c) Alte scrieri, documente séu articli, pe cari comitetu séu sectiunile in sfer'a lor de competintia si de activitate, le voru affá bune si demne pentru tiparire (§. 32 din Statute:);

d) Operatele premiate se voru publicá in Annale numai dupa ce se va regulá, prin unu anume concludu dreptu de proprietate intre asociatiune care premiaza si intru auctorului premiatu.

3., Annalele voru aparee in fascicule nelimitate, in formatu octavu, de atate-ori, de cate-ori va fi materialu de publicatu.

4., Pretiulu lor se va stabili si insemná pe fiecare fasciculu dupa marimea lui. Dar' acestu pretiu va mai moderatu pentru membrii, decatu pentru membrii asociatiunei (§. 35 din Statute:).

5., Annalele publicate in cursulu unui anu, voru forma unu tomu completu alu publicatiunilor asociatiunei in acelu anu.

6., Pentru publicarea acestoru Annale, va ingriji comitetulu asociatiunei prin secretariulu primariu, cárdactorulu aceluor publicatiuni (§. 16 din Statute:).

Secretariulu primariu inse va fi adjutoratu in privintia acésta si de secretarii sectiuniloru in ceea ce privesce publicatiunile ce cadu in activitatea si competintia acestora.

7., In publicarea Annaleloru, se va observá modulu de scriere etimologicu, precum elu s'a observatu si pana acum in publicatiunile asociatiunei.

Dupa o discutie cam indelungata acésta propunere se primesce en bloc.

Astmodu pentru a. 1879 s'a decisu edarea „Annaleloru asociatiunei.“ Cum voru esi, candu si ce voru cuprinde vomu vedé. In totu casulu, dela sectiunile scientifice cu totu dreptulu se póte asteptá mai multu cá dela o persóna singuratica.

Celu din urma obiectu insemnatu este:

c) processulu de pressa alu fóiiei „Transilvaniá“. Din sutele de documente istorice cate s'au publicatu in „Transilvaniá“ dela aparitiunea ei, judele instructoru abia acum in numeriulu 23 a datu preste unulu, pentru care se crede in dreptu a trage la respundere pe fostulu ei redactoru, si fiindu ca editorulu fóiiei a fostu comitetulu asociatiunei, judele instructoru, luandu protocolu cu redactorele, cere si numele membriloru din comitetu (pe cari de altmintea trebuiá se i scie inca de acum doui ani) pentru a luá si pe acestia la respundere. Comitetul decide estraderea numeloru membriloru.

P. S. Totu aci este locul a aminti si despre activitatea comitetulu sub-despar. III din Sibiu. Acestu comitetu, dupa ce a trecut prin mai multe forme si reforme, intregindu-se din nou lucra barbatesce in interesulu acestui sub-despartimentu. Intre altele in siedintia din urma, a decisu inpartirea mai multoru premii pentru stimularea si ajutorarea membriloru din sinulu despartimentulu, anume:

a) patru premii a 1 ₰ pentru cele mai bune prelegeri practice din ori-care obiectu din scótele poporali, prelucrate de invetiatori, cari locuescu pe teritoriulu acestui sub-despartimentu.

b) unu premiu de fl. 25 pentru invetiatoriulu care va dovedi mai multa harnicia in cultivarea unei gradini de scóla, si

c) 25 fl. pentru cumperarea de carti scolastice spre a se distribuí între scolarii cei mai seraci din despartimentu.

Fia cá acestu despartimentu se serve de modelu si pentru altele intru inaintarea culturei poporului!

P.-P.

Zelau 9 Jan. 1879. In urma decisiuniloru luate in siedintia adunarei generale a despartimentulu XI alu Asociatiunei ténuta la 16 Iulie 1878 in comun'a Basesci, vinu cu totu respectulu a ve rogá se binevoiti a aduce la cunoscentia publica urmatórele concurse:

I. Pentru una dissertatiune conceputu in stilu poporalu, avendu de a tractá pre scurtu, despre modulu si mediulócele cu care si prin care ar fi mai cu succesu a cultivá pamentulu cá se produca mai multu grán, secare si cucurudiu, cu privire la situatiunea locuriloru din Selagiu. — Premiulu este 6 ₰ imperatesci.

II. Pentru acelu invetiatoriu, care in anulu 1879 va dá mai bunu esamenu si cu mai multi tineri din scóla de repetitiune. — Premiulu 10 fl. v. a.

III. Pentru acelu invetiatoriu, care va documentá, cá are cea mai avuta si mai bine arangeata scóla de pomaritu; séu care va documentá, cá in primaver'a anulu 1879 a oltuitu mai multi pomi padureti cu bunu succesu. — Premiulu 15 fl. v. a.

La premiulu de sub Nr. I potu concurge si din alte despartimente, la cele de sub nrii II si III inse numai invetiatorii din regiunea despartimentulu XI adeca din Selagiu.

Dissertatiunea cu privire la premiulu de sub nrulu I e a se presentá la directorele despartimentulu R. D. Alimpiu Barboloviciu vicariu in Simleu (Sz. Somlyó) pana in 1 Iuliu 1879. — Scóla de pomeritu, pre cum si esamenele amintite sub nrii II si III se voru constatá pe calea Dniloru preoti concerninti, — respective senatele scolastice.

Domniloru invetiatori! Se'mi permiteti a ve adres'a câteva cuvinte, care de si sunt convinsu cá le sciti si simtiti, totusi nu voru fi de prisosu ale repeti.

Poporulu nostru nici-odatu n'au avutu lipsa mai tare de conclucarea inteligentiei spre a'lu desteptá;

decatu între inprejurările de facia. Nu, pentru-cá nici in timpii trecuti, candu popórale au fostu subjugate prin sabia nu a fostu periclitatu in existintia s'a nationale, cá si acum, candu arm'a spirituala ilu amenintia. Adi nu poterea bruta, ci mintea cultivata redica pe popóra la prosperitate materiale si 'i garantéza existentia in venitoriu. Noi, caroru ne place a ne mandri cu numele de romanu de o parte, éra de alt'a trecemu de inteligenti, avemu o marétia chiamare de a ne consolidá intru desteptarea poporului, din alu carui sinu suntemu esiti, pentru de alu aduce la cunoscentia de sine, si de ai aretá mediulócele trebuintióse pentru usiorarea existentiei sale.

Inteligentia din Selagiu petrunsa de asemenea convingere a defiptu premiele amintite, avendu in vedere, cá pe de o parte deschide concursu de a ve póte folosi poteri intru desteptarea poporului, de alta parte nesuintia se ve fia in cátuva recompensata.

Ce ajunge unu picuru de apa la atáta focu? — Voru dice unii.

Ce recompensa e aceea pentru atáta ostenéla? — voru adauge altii.

Schintea e fórté mica, inse bine nutrita, produce flacara mare, si apoi Domniloru, dela noi trece si picinulu de multu; pentru-cá pe toii ne apésa asia ceva, ce in limb'a poporului se numesce . . . Seracia.*)

Se facemu toti numai cátu potemu in sfer'a activitateri nostre, si recompensa o vomu affá in liniscea consciintiei datorintieloru inplinite.*)

Vasiliu Popu,
asesorulu si actuariu.

Din Banatulu temesianu, 11 Ianuariu.

(La adres'a publicistiloru din Romani'a.)

(Afaceri postali.) Din una comun'a banatiana primiramu o corespondentia, alu carei coprinsu merita tóta atentiunea publiculu, éra mai de aprópe a redactoriloru, editoriloru si tuturor abonatoriloru de ori-ce fóia periodica si cu atátu mai virtosu dela foile periodice romanesci. Aici adeca este vorba de cultura, dara totuodata si de pung'a fiacarui. Pentru cá se fimu perfectu intielesi, premitemu aci provocarea adressata de cátra oficiulu de posta cátra unu professoru; ea pórtá dat'a de 7 Ianuariu 1879 Nr. 4 si suna in traductiune asia: „Pe temeulu decretulu ministeriale de comerciulu de dato 24 Decembre 1876 Nr. 34 ti se trimite aci alaturat'a quietanti'a pentru tax'a de cuteia ce ai se numeri in suma de 12 (doisprediece) florini pe timpulu dela 1 Ianuariu 1877 pása la finea anulu 1878 si 178 bucati fasii de adrese cáte 2 cri 3 fl. 74 cri pentru diariulu „Unulu pentru altulu“ ce appare in tíera straina, si esti invitatulu cu onóre, cá acésta suma se o transmiti la subscrisulu oficiu de posta.“**)

Asia dara unu cetatienu din Austro-Ungari'a, care se prenumera la ori-ce diariu, fia din monarchia, fia din strainatate, trebue se mai platésca pe anu preste abonamentulu inca 12 fl. sub titlu de cuteia (puuciu), daca diariulu ese de 6 ori pe septemana; preste acésta inca si marce de cáte 2 cri pentru fiacare Nru, daca ese in Romani'a. Ceea ce nu s'a disu in provocarea postale comunicata mai in susu este, cá daca voiesci se'ti aduca cursorulu, postariulu (levélhordozo, Briefträger) diariulu in casa, atunci ai se platesci inca cáte 15 cri pe fiacare luna, prin urmare 1.80 cri pe anu. Acestea tóte sunt tacse dictate de ministeriu. Se ilustramu aceste mesuri fiscale cu vreo doue exemple concrete.

Cutare diariu cotidianu din Romani'a costa acolo pe locu 48 lei noi (franci), carii facu á 45 cr. in v. a. . . . . fl. 21. 60 cr. adeca camu cátu costa unu diariu mare cotidianu din Vien'a, inse adusu de es. in Sibiu. Preste acésta editorulu din Bucuresci cauta se si mai céra porto pentru trimiteru preste fruntaria incóce cáte 5 centesime (bani) de fiacare Nr., de 300 Nri 15 franci . . . . . fl. 7. 75 cr. Mai platimu si noi aici alu doilea porto per 2 cri $\times$ 300 . . . . . fl. 6. — cr. Adusu in casa in 12 luni $\times$ 15 cr. . . . . fl. 1. 80 cr. Suma fl. 36. 15 cr.

Asia unu diariu din Romani'a, care ese in 300 Nri pe anu costa in Austro-Ungari'a v. a. fl. 36. 15 cr. Daca inse in locu de porto la casa vei cere cuteia, cá diariulu se'ti fia pastratu in espeditiune pana vei trimite dupa elu, atunci in locu de 1 fl. 80 cr. ai se platesci 12 fl. pe anu; prin urmare acelu diariu din Romani'a te costa pretiu indoitu in comparatiune cu cele mai mari diarie din monarchia austro-unguresca. Din acésta cauza cuteia isi inchiriad'a numai casele cele mari comerciali sau diarele cele bogate, la care vinu mii de Nri si de scrisori preste anu, cá-ci tacs'a de 12 fl. se platesce pentru ori cate iti vinu,

*) DVóstra din acea regiune, multi picini cáti sunteti, ati facutu pentru progresu atáta, cátu nu s'a facutu in multe, apropiate de centruri si locuita de inteligenti relative mai numerosi. Not'a Red.

**) Nr. 4.

Herrn . . . . .
Auf Grund der Handels Ministerial-Verordnung ddo. 24. Dezember 1876, Nr. 34, wird in der Anlage die Quittung über die vom 1. Jänner 1877 bis Ende 1878 entfallende Fachgebühr von 12 fl. (Zwölf) und 178 Stück Adressschleifen á 2 kr. 3 fl. 74 kr. (Drei fl. 74) für die im Auslande erscheinende Zeitung „Unul Pentru Altul“ mit dem diensthöflichen Ersuchen obigen Betrag dem gefertigten Postamte zukommen zu machen.
Postamt . . . . . 1879 am 7. Jänner.

(Numele.)

fia multe, fia pucine, éra sila nu'ti póte face cá se iai cutia: de aceea la care nu'i dá man'a se feresce a o inchiriá.

In totu casulu, costulu unui diariu din Romani'a sémena fórté cu unu fetu alu sistemei prohibitive, cá unu surogatu alu censurei preventive, ce dominase pentru productele literarie din Romani'a pana in a. 1861 candu fú desfiintata prin ministeriulu Schmerling.

Dara ce se faci ministriloru si publicistiloru din Romani'a, daca loru nu le pasa nimicu de acésta lipsa totale de reciprocitate precum nu le pasase nici candu au inchiaietu conventiunea. Si apoi dumnealoru sunt putredu de bogati, ce se se mai faca de vorba pentru cativa „rumini“ raticiti prin Ardealu si Ungari'a.

Altu exemplu. Pentru vreo 3500 de diarie din tóta vast'a Germani'a, din care intra milióne de exemplarie in Austro-Ungari'a, porto este totu numai 1 cr. de Nr. cá si pentru cele din laintrulu monarchiei nostre, prin urmare la 300 Nri 3 fl. pe anu, la 104 Nri 1 fl. 4 cr. Din contra, pentru diarele nostre, care trecu in Romani'a, platimu porto indoitu, adeca cate 2 cri de Nr. = 6 fl. si respective 2 fl. 8 cri v. a. De acésta inse pasa si mai picinu domniloru acumu independenti si suverani, candu si asia ddloru productele literarie si de publicitate din Transilvani'a, sunt reu vedute, pucinu gustate, obscure, neintielesé, obiecte ale persiflagiului mariloru philologi din Bucuresci si Iasi. Si in fine, ce lipsa potu se aiba densii de incuragiarea literaturiei si a publicitatiei ruminesci la ungureni, candu acestia sunt numai buni de a se preface in magiari si in calvini, pentru cá se scape de serbi si de muscali.

Sciri diverse.

— (Junimea romana din comun'a Covasintiu) va dá in folosulu fondulu scóloru confessionali gr. orientali din locu in 21 Ianuariu st. v. (2 Febr. n.) unu balu, éra inaintea deschiderii aceluia va fi o representatiune teatrale La Turnu Magurele, piesa intr'unu actu de Vas. Alesandri, jocata de diletanți. Persónele: Adela, tenera veduva, domniór'a Emili'a Craciunescu. Horea, sergentu de dorobanti, dn. E. N. T. Pucea. Doctorulu, dn. Teodoru Munteanu. Inceputulu precisu la 6½ óre séra. Pretiulu biletelor de intrare: pentru familia 2 fl., de persona 80 cr. Ofertele generóse voru fi primite cu multiamita si publicate. Persóne sau familii onorabile, care nu aru fi fostu invitate din vre-o erore, se binevoiesca a se adressá cátra E. N. T. Pucea in Covasintiu. Comitetul a ingrijitu pentru asediarea óspetiloru in quartire.

— (Reuniunea romana de cantari din Reciti'a Montana in Banatu) a cantatu in serbatorile Craciunului s. liturgia de Stefanescu pentru choru barbatescu cu patru voci. A reusitu prea bine si a produsu efectu fórté placutu asupra multime de poporeni veniti la s. biserică. Acesta fú primulu fructu alu osteneleloru reuniunei. Onóre atátu membriloru, cátu si conducatoriloru si intregu junei reuniuni. Daca ea in timpu asia de scurtu ajunsé la rezultate asia de frumóse, zelulu si activitatea sa o va duce si mai departe, spre laud'a comunei Reciti'a.

— (O siedintia Publica) se va arangia din partea stipendistiloru Ilustrei familii Mocioniane, in memori'a Ilustrei Dómne Ecaterina Mocioni de Foen la 25 Ianuariu n. a. c. in „Hotel National“ dupa program'a urmatoria: 1. „Cuventu ocasionalu“ rostitu de Traianu Barzu technicu. 2. „Biografi'a illustrei Dómne Ecaterina Mocioni de Foen“ compusa de George Creniceanu, medicinistu. 3. „La mórtea Ecaterinei Mocioni“ poesia de J. Vulcanu, declamata de Alessandru Mihailoviciu, technicu. 4. „Positiunea sociala a femeieloru“ disertatiune de T. Barzu. 5. „Cantulu gintei latine“ intonatulu de chorulu societatii „Petru Maioru“ accompaniatu pe piano. Inceputulu la ¼12 óre (adeca immediatu dupa finirea parastasului). Budapest'a, in 12 Ianuariu n. 1879. Pentru stipendisti: George Muresianu. George Creniceanu. Traianu Barzu. Alessandru Mihailoviciu.

— (Balulu curtiei romane.) — In séra dilei anulu nou, s'a datu balu la curte. La órele 10 si jumetate AA. LL. RR. Domnulu si Dómn'a, presidati de d. maresialu alu curtiei si de cas'a militara, au facutu intrarea Loru in balu. Mariile Loru Regale au trecut mai 'nainte in apartamentulu particularu alu Domnului, unde au ténutu adunare cu domui siefi ai missiuniloru diplomatice, domnii ministrii si inaltele personaje si sociale loru cari, dupa ceremonialulu curtiei, la asemenea ocazioni, ocupa acestu apartamentu.

Corpulu diplomaticu a presintatu atunci Altetieloru Loru Regale, felicitarile sale de anulu nou.

Dupa acésta Domnulu si Dómn'a au trecut prin celelalte salóne, adresandu cuvinte gratióse celoru mai multi din dómne si domni invitati.

La acésta serbare a asistatu, afara din corpulu diplomaticu si din domnii ministri: reprezentanti din ambele Adunari Legiuitóre, inaltele curti de casatiune si de compturi, curtile de apelu si tribunalele, consiliulu municipalu, functionarii superiori si siefi de serviciu ai diferiteloru ramuri ale administratiunei publice. Armat'a, proprietatea si comerciulu aveau asemenea

numerosi reprezentanti, si peste persoane au fostu facia.

Cu acesta ocaziune mai multi straini de distinciune au fostu presintati A. S. Regale Domnului de catre d-nii siefi ai misiuniloru diplomatice respective.

Dantiulu a inceputu la orele 11 si a fostu din cele mai animate. La ora 1 s'a servitu supeulu in sal'a cea mare de pranditu, la care A. S. R. Domnulu a luat parte cu domnele si domni invitati.

M. S. R. Dómn'a, inaintea supeului, s'a retrasu in apartamentele Sale.

Dupa supeu a inceputu cotilionulu, la care M. S. R. Domnulu a privitu catva tempu si apoi s'a retrasu. Balulu a mai continuatu pana dupa orele 4 si a stralucitu prin cea mai via animatiune, precum si prin numerulu insemnatu de persoane din tote positiunile sociale, cari s'au grabitu a aduce felicitari si a dovedi iubirea si devotamentulu loru pentru Aletiele Loru Regale. — Monitoriulu. —

(Necrologu.) Blanc'a Triffu nasc. Nemes ca socia, cu fii sei Blanc'a si Alesandru Triffu; ved. Mari'a Triffu nasc. Popu ca mama, Emericu Nemes avocat cu soci'a sa nasc. Susanna Kemény ca socrii impreuna cu fiii loru Gavrilu Triffu prof. prep. in Zelau, Giorgiu Triffu locoteneneta la honv. in Lipsi'a, Teresi'a Popu nasc. Triffu, Juliann'a Tarti'a nasc. Triffu, Rosali'a Bui'a nasc. Triffu, Aureli'a Bucsi'a nasc. Triffu, Elen'a Triffu si Titu Triffu stud. gimn. ca frati si sorori, cu anima franta de dorere anuncia mortea pre iubituloru loru sociu, respective tata, ginere si frate Joanu Triffu, avocat in legile comune si cambiali, si membru alu comitetului comitatensu, intemplata in Bai'a-mare, la 17 Ianuariu st. nou sera la 8 ore, in etate de 31 ani, in alu 4-lea anu alu carierei sale avocatiale si alu fericii sale casetorie, dupa unu morbu de 9 zile. Remasitiile lui pamentesci au fostu astrucate in cimeteriulu gr. cat. din Bai'a-mare, la 19 Ianuariu 3 1/2 ore dupa media-di, dupa ritulu gr. cat. Repasatulu, ca sociu a fostu de modelu, ca crestinu, aperiatoriu alu credintiei adeverate si veneratoriu alu de-apropelului seu, ca avocat devotatu adeveralului, ca romanu, interesatu de binele poporului si ca amicu, pastratoriu alu sinceritatii si cordialitatii. Ilu-jelescu afara de consangeni, si amicii intimi si cunoscutii nenumerati ai sei. Bai'a-mare, 18 Ianuariu 1879. Fia'i tierin'a usiora si memori'a eterna!

(Invitare) la serata literaria-musicala urmata de petrecere de dansu, care se va arangea de Junimea Romana din B.-Pesta, in 12 Febr. a. c. cal. nou, in sal'a dela „Grand-Hotel Hungaria,“ in folosulu societati de lectura „Petru Maior.“ Cu acesta ocaziune mai multi juni inbracati in costume nationali voru presentati on. publicu in pausa joculu istoricu alu „Calusieriloru;“ er' corulu vocalu acompaniatu de musica va intregi concertulu cu „Canteculu gintei latine,“ de dlu Vasile Alesandri, music'a de maestro Marchetti. Budapesta, in 10 Ianuariu 1879. Comitetulu arangiatoriu: Juliu cav. de Puscariu, presedinte alu petrecerii de dansu. Josifu Vulcanu, presedinte generalu. Dr. Aureliu Babesiu. Dr. Victoru Babesiu. Teofilu Bogdanu. George Creniceanu. Ioanu Dragosiu. Drd. Aug. Dumitreanu. Emil cav. de Puscariu. Constantin Radulescu. Octavianu Russu. Greg. Stoiacovicu. Silviu Suciu. Absolonu Todea. Ofertele binevoitoare se primescu cu multamita si se voru cuita pe calea diurnalistica. Bilete de intrare se afla la dlu Dr. Victoru Babesiu, medicu (VIII. Maria utca 10. II. em.) incependu din 12 Ian. in fia-care di la orele 1—3 p. m.; in localitatea societatii (vaczi utca 10. III. em. 34. a.) la orele 5—7 dupa miidiedi; in sera petrecerii la casa. Biletu de persoana: 2 fl. De familia: 3 fl. pentru

doue persoane, de aci in susu se socotesce cate unu fl. pentru fia-care membru din familia.

(Advocatu nou.) Precum se pote vedea si din anuciulu pe care-lu publicamu pe pag. IV d. Demetriu Selageanu si-au deschisu cancelaria sa avocatiala in Ving'a (comitatulu Temisiorei). I dorimu succesu bunu in nou'a sa cariera.

(Casin'a oficiariloru) din Alb'a-Julia va arangea in decursulu carnavalului si alu postului-celui mare 14 petreceri, intre cari va fi si unu balu costumatu.

(Emigratiunea din Austri'a.) Dupa datele statistice publicate, in anulu 1877 au emigratu din Austri'a cu totulu 5877 persoane si adeca din Austri'a de josu 66, din Austri'a de susu 19, din Salzburg 13, din Stiri'a 2, din Carinthi'a 5, din Krain 4, din litoralulu istrianu 56, din Tirolu 1902, din Boemi'a 3066, din Moravi'a 377, din Silesi'a 52, din Galiti'a 308, din Bucovin'a 3 si din Dalmati'a 4. Dupa seksu au emigratu 3264 barbati si 2613 femei. Cu pucine esceptiuni tient'a emigratiloru a fostu Americ'a de nordu.

(O noue comedie a d. Hajdeu.) Precum cetimu in diarele din capital'a Romaniei, pe scen'a teatrului nationalu s'au jucatu in dilele trecute cu unu adevratu succesu o noue comedie a d. Hajdeu, ce porta titlulu: „Trei crai dela resaritu.“

(Unu arbore de 4840 ani.) In Californi'a se taia unu arbore, care trecea de patriarchulu paduriloru din acea tiara. Acestu arbore era cunoscutu sub numele de „betranulu Moise.“ Deca i s'ar potea calcula etatea dupa numerulu cercuriloru concentrice, apoi acestu arbore trebuie se fi fostu de 4840 ani.

Sumariu prescurtatu din materiile publicate in Observatoriu anulul I.

(Urmare si fine.)

Nr. 97. Romani'a si Russi'a, dupa unu memoriulu diplomaticu in 4 articlii (continuati in a. 1879.) — Romani'a, patriotismulu femeiloru romane. — Revista politica. — Continuari.

Nr. 98 cu suplementu. Trei continuari. — Romani'a, program'a ministeriulu innoitu; aniversare'a Plevnei. — Critice literarie. — Corespondentie.

Nr. 99. Continuari. — Unu nou scandalu in diet'a Ungariei. — Critice literarie etc.

Nr. 100. Cifre finantiale desperate din Ungari'a. — Erasi scandale parlamentarie dualistice. — Romani'a, adresele camerelor legislative. — Recensiuni de carti. Continuari din Nrii precedenti.

Nr. 101. Arnautii si tier'a loru. — Tiparirea cartiloru sacre romanesci cu litere latine. — Limb'a magiara si limb'a russesca in lupta decisiva. — Discursulu parlamentariu alu mitropolitulu Mironu Romanulu, in 2 Nri. — Corespondentia in caus'a diecesei romanesci dela Oradea. — Congresulu orientalistiloru.

Nr. 102. Romanii din Macedoni'a, Epiru, Tesali'a etc. in 3 Nri. — Unitatea imperiului si armata imperiale. — Revista politica. — Romani'a. Improprietarea insuratiiloru. Sciri diverse interesante.

Nr. 103. Statutulu organicu pentru Rumeli'a orientale, si nationalitatele din Ungari'a, paralele. — Contributiunile directe si cumpletele restantie in Ungari'a. — Revista politica. — Literatura si recensiune de carti (cont din Nr. 100).

Nr. 104. O voce de Sirena, adeca apelulu diarielor rusesci ca tra romani, ca se tina cu slavii. — Romani'a, informatiuni asupra starii presente a natiunii si patriei romane, precum si din Dobrogea: era in suplementu: Critica scientific'a de prof. G. Pasca, si unu apellu caldurosu in favorea industriei mici, de preotulu Gr. Cardosiu etc. etc.

Preste acestea, in Foisior'a Observatoriulu se afla multime de novelte, novellette si alte piese si variatati din campulu literaturei usiore, destinate pentru acea parte a lectoriloru si lectorieloru, cari nu se ocupa nici cu politic'a nici cu alte chestiuni grele si seriose, ci pretindu numai lectura de distractiune, la noi ca si la tota lumea ceealalta. Bibliografi'a (anun-

tiurile de carti) a fostu cultivata asemenea pre catu numai a permisu spatiulu. Critic'a litera o cere imperiosu starea desvoltarei la care ajun limb'a si literatur'a nostra; dara critic'a ne mai este busa inca si din afara, de ca tra neimpacatii adversarii limbei nostre nationale, cari nu potu sei suferi ultivarea si fixarea prin regule si legi dictate de geniu ei.

Post'a redactiunii.

Resiti'a 11. Cunoscemu acea miseria Vomuda informatiune publica.

Zelan, 9. Catu mai curendu. Borhid, 5 Ian. Nu credemu se aflati fa care se o publice.

De sub Codru Beiusiulu. Adevuricrieti, asia inse cum e stilisatu, ar strica multu si n'afolosi nimicu.

Bucuresci. Librari'a Szöllösy: Dn. RG. e pe 1 anu. — 26 Dec. v. Odata s'au anuntiatu. Mai multe prin posta. — 28 Dec. dela Colintina. N cunoscemu pe acelu tehnicu din Brasiovu. — 27 Dec. Pasquilu. Sierpele a sangeratu rodiendu la pil' de otielu.

Iasi, 25 Dec. Nici pana astadi. Craiova, 21. Scrisorea DV. veni in 9 die! Dara in Dobrogea unde, in ce comuna?

Rom'a, 12 Ian. Pleca sau nu, la Constantiopol? Brosiur'a dela Montpellier ne veni.

Cu Nr-lu I se incep Anulu II alu „Observatoriulu“. Conditunile de abonamentu se potu vedea in fruntea diariulu.

Pentru mai mare inlesnire a onor. publicu cetitoriu si la rogarile ce ni se facura deschidemu prin acesta abonamentu si pe

Triluniulu Ianuariu—Martiu cu 2 fl. v. a.

Esemplarie complete si legate din cursulu anului trecut mai avemu numai optu. Pretiulu unui exemplariu este de: 8 fl. v. a.

Cursulu monetelor in val. austr.

Vien'a, 20 Ianuariu

Table with 2 columns: Currency/Item and Value in florins. Includes Galbinii imperat. de auru, Moneta de 20 franci, Imperialu rusescu, Moneta germana de 100 marce, Sovereigns englesi, Lira turcesca, Monete austr. de argintu 100 fl.

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).

16 Ianuariu.

Table with 2 columns: Description of financial instrument and Value in lei. Includes Obligatiuni rurale din 1864 cu 10%, Imprumutulu Oppenheim din 1866 cu 8%, Obligatiune de imprumutu dominiale din 1871 cu 8%, etc.

Cancelaria de advocatura.

Subscrisulu are onore a face cunoscutu, ca dela 10 Ianuariu a. c. dupa st. nou a deschisu cancelaria de advocatura in Ving'a (comitatulu Temisiorei), strad'a principale Nr. 238 si ofere onorabilelu publicu serviciulu seu de jurisconsultu in tote afacerile juridice, anume in cause de processe civili, urbariali, catastrale si funduarie, clironomii (hereditati, lasamente), criminali etc.; primesce substitutiuni, comisiuni si interventiuni in ori-ce cause strictu juridice, administrative, finantiale etc.

In afacerile ce i se concredu, va purcede cu consciintia si punctualitate.

Demetriu Selageanu, avocat.

(58) 1—3

The'a antiarthritica si antirheumatica alui WILHELM

curatitoare de sange spre a se folosi in ori-care anotempu ca singurulu midilocu curatitoriu de sange cu rezultate sigure.

Table with 3 columns: Cu concessiunea cancel. o. r. de curte data prin decisie, Probata definitivu, Efecte exell. Resultatulu eminentu, Prin p. in. patenta a M. Sale c. r. ascurata contra falsificarii.

The'a acesta curatia organismulu intregu, strabate partile intregulu corpu si folosindu-o ca bentura departeaza dintr'insulu tote materiile stricaciose, cate se voru fi adunatu, cum nu face nici o medicina; si efectulu siguru este durabilu.

Vindecare perfecta a arthritei, reumatismului, bol'a englezesca, si a altoru bole invecchite incurabili, ale raneloru, cari pufoieza ne n'cetatu, ale boelor genitáli si bubeloru, ale sgrabuntieloru pe trupu si in faia, ale peteloru, bubeloru si-philitice.

The'a acesta au produsu rezultate forte favorabili mai alesu in inflaturu de ficatu si de splina, cum si in greutati hemoroidali, in doreri

de nervi, de muschi de incheiaturi, de udu, polutiuni, impotentie, scurgeri la femei etc.

Suferentie cum sunt bolele scrofulose, inflatur'a ghinduriloru se vindeca iute si perfectu, la aceia, cari beau The'a necurmatu, fiindu ca ea este unu midilocu domulu dissolvatoriu si promovatoriu de urina.

Resultate admirabili sigure.

Dlu Fr. Franciscu Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Wocheiner Feistritz (in Carniolia), 1 oct. 1872.

On. Dle! Mai am erasi trebuintia de vreo trei pachete din the'a dtale curatitoare de sange, pentru ca dupa-ce am cumperatu de la dta de 2 ori si am folositu acestu midilocu excellentu „the'a antiarthritica si antirheumatica a lui Wilhelm curatitoare de sange“ m'am convinsu de ajunsu de minunatulu ei effectu. Te rogu se mi tramiti the'a curatitoare de sange cu receperea platii prin posta. Cu totu respectulu

Ioanu Jerala, capelanu.

Dlu Fr. Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Tuschkan langa Pilsen, 1 oct. 1872.

De asi fi cunoscutu mai nainte poterea vindecatoare „a theei dtale antiarthritice, antirheumatice, curatitoare de sange“ asi fi scapatu de multu de o bola vechia si asi fi si mai bogatu cu o suma considerabila cheluita fora scopu pentru restaurarea

sanetatii mele. Pan' acum am trasu acestu midilocu nepreputiu de la Praga din depoulu dtale, astadi me adresezu d'a dreptulu ca tra dta si Te rogu a mi tramite cu intorcerea postei 12 pachete pe langa receptiunea platii. Cu totu respectulu

Josef Dilzl.

Dlu Fr. Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Gutenstein, 1 oct. 1872.

Se mi mai tramiti catu mai curendu 2 pachete „thea antiarthritica, antirheumatica, curatitoare de sange a lui Wilhelm“ precum mi-ai mai transmisu prin posta. Eu vediu, ca fora the'a dtale nu mai potu exista. Cu tota stim'a

Florian Haselsteiner, Nr. 43 in Klosterthal.

Preste puicu va urma continuarea epistoleloru de recunoscentia, fiindu preste potintia a le publicad dintr'odata pe tote.

Se ve feriti de falsificari si insielatiuni.

On. publicu la cumperare se binevoiesca a reflecta exactu la marc'a si firm'a mea tiparite pe din afora pe pachetu, pentru ca se nu fi insielatu prin falsificari.

Adevrata thea antiarthritica, antirheumatica curatitoare a lui Wilhelm, se pote trage numai din prim'a fabricatiune internationala antiarthritica, antirheumatica curatitoare de sange in Neunkirchen langa Vien'a, seu din depositele mele publicate prin diarie.

Unu pachetu, impartitu in 8 dose, preparatu conformu instructiunii date de medicu dimpreuna cu informatiunea despre folosire in diverse limbi consta 1 fl., pentru timbru si pachetare separatu 10 cr.

Pentru comoditatea o. p. adevrat'a thea antiarthritica, antirheumatica, curatitoare de sange a lui Wilhelm se mai afla in:

Sabiuu la Frid. Thallmayer, comerciante.

Abrud: F. Tones & Comp.

Bistriia: Fridricu Kelp, Tergovits & Zintz, Dietrich & Fleischer.

Blasiu: Carol Schieszl, apotecariu.

Orastia: Carol Recker, apotecariu.

Alba-Julia: Iuliu Frohlich, apotecariu.

Clusiu: Ad. Valentini, apotecariu.

Brasiovu: Ferd. Jekelius, apotecariu.

Lechintia: Friedr. Scheint, apotecariu.

Feldior'a (langa Brasiovu): Friedr. Folberth, apotecariu.

Ili'a, C. Hoffinger, apotecariu.

Osiarheiu: Max Buscher.

Sabesiu, I. C. Reinhard, apotecariu.

Bai'a mare: I. Horacek, apotecariu.

Aiudu: August Binder, apotecariu.

Miercuria: Chr. Fr. Schimmert, apotecariu.

Romanu (Moldova): Josef Danyfy, apotecariu.

Sedisior'a: Iosef B. Teutsch, comerciante.

Reghinulu s.: S. & I. Leonhardt.

Huniador'a: Fried. Acker, apotecariu.

Rosi'a: Ludw. Moldovan, apotecariu.

Oena (I. Sabiu): Joh. v. Cronberg, apotecariu.